

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 25/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2012 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen (RP 90/2012 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- lagstiftningsråd Jukka Vanhanen, finansministeriet
- chefsjurist Matti Merisalo, Skatteförvaltningen
- chef för samhällsfrågor Mats Nyman, Akava ry
- ledande skatteexpert Tero Honkavaara, Finlands Näringsliv rf
- jurist Ismo Heinström, Eläkesäätiöyhdistys Esy ry

- direktör Timo Silvola, Finansbranschens Centralförbund
- direktör Terhi Järvikare, Centralhandelskammaren
- direktör Timo Sipilä, Maa- ja metsätalous-tuottajain Keskusliitto MTK ry
- skatteexpert Simo Valtti, Familjeföretagens förbund rf
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- direktör Anna Lundén, Företagarna i Finland rf
- chef för samhällsrelationer Jukka Ihanus, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf
- direktör Minna Helle, Arbetspensionsförsäkrarna TELA
- ordförande Sirkka-Liisa Tarjamo, Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry
- chefsekonomist Minna Punakallio, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— Pensionsskyddscentralen
— finansministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att bestämmelserna i inkomstskattelagen om rätten att dra av premier för frivilliga individuella pensionsförsäkringar och inbetalningar enligt långsiktiga sparavtal samt premier för kollektivt tilläggspensionskydd ska ändras så att premierna kan dras av en-

dast om ålderspension eller utbetalningar enligt ett långsiktigt sparavtal kan betalas ut tidigast från och med åldern för uppskjuten ålderspension enligt lagen om pension för arbetstagare.

Dessutom fogas till inkomstskattelagen en bestämmelse om att premier för frivilliga försäk-

ringar för idrottsutövare som avses i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare ska vara avdragsgilla.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2013 och den ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2013.

På frivilliga individuella pensionsförsäkringar och på långsiktiga sparavtal som ingåtts innan lagen har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På kollektiva tilläggspensionsarrangemang tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet om den skattskyldiga har omfattats av ett kollektivt tilläggspensionsarrangemang vid ikraftträdandet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker propositionen, men med några smärre lagtekniska ändringar.

Propositionen är ett led i de skatteåtgärder som man kom överens om i statsrådets rambeslut i våras. Avsikten är att skärpa åldersvillkoren för avdragsrätt vid frivilligt pensionssparande och långsiktigt sparande. Åldersgränsen föreslås bli lagd vid den ålder som berättigar till uppskjuten ålderspension enligt lagen om pension för arbetstagare. Just nu är den åldern 68 år. Ändringen gäller även frivilliga pensionsförsäkringar som arbetsgivare tecknat för anställda och avdragsgillheten för premier för kollektivt tilläggspensionsskydd i arbetstagarens beskattning.

Propositionen är motiverad, anser utskottet. Den undanröjer det nuvarande incitamentet att förtidspensionera sig. Därmed stöder den regeringens övergripande mål att förlänga tiden i arbete. Den är också en konsekvent fortsättning på tidigare reformer gällande frivilligt pensionssparande där man dels gjort ändringar i skattestrukturen, dels höjt den pensionsålder som berättigar till avdrag.

Regeringen har i propositionen som sig bör tagit hänsyn till dem som redan är pensionssparare. De nya bestämmelserna tillämpas inte retroaktivt¹ utan först på sådana avtal och kollektiva tilläggspensionsarrangemang ingångna efter lagens ikraftträdande som de skattskyldiga ansluter sig till efter att lagen trätt i kraft. Förfarandet är motiverat.

Utskottet vill för tydlighetens skull påpeka att bestämmelserna inte heller ska tillämpas på sådana icke formbundna kollektiva tilläggspensionsarrangemang som arbetsgivaren tillhåller i stället för ett registrerat tilläggspensionsarrangemang enligt 11 § i lagen om pension för arbetstagare efter att lagen trätt i kraft. Registrerade tilläggspensionsarrangemang har inte varit möjliga sedan början av 2001 och nya anställda har följaktligen inte kunna inlemmas i dem.

Propositionen tros inte få någon större fiskal betydelse; däremot räknar man med att ändringarna får intresset för frivilliga pensionsförsäkringar och långsiktiga sparavtal att svalna². Enligt kalkylen i propositionsmotiven kommer skatteintäktsökningen att bli något under 10 miljoner euro. Det handlar alltså primärt om en sammanjämkning av skatteincitament och arbetskrafts- och pensionspolitiska mål.

Utskottet tar inte i det här sammanhanget ställning till den ändring av 34 § i inkomstskattelagen som föreslogs under sakkunnigutfrågningen. Frågan gäller utbetalningar som grundar sig på livförsäkring och under vilka förutsätt-

¹ En försäkring anses ha blivit tecknad och ett avtal om långfristigt sparande ingått när premier enligt försäkringsavtalet eller avtalet om långfristigt sparande har börjat betalas.

² Enligt propositionsmotiven finns det för närvarande ca 800 000 sparare med sådana avtal. Skatteåret 2011 drog strax under 439 000 skattskyldiga av premier och det totala premiebeloppet som drogs av uppgick till 453 miljoner euro.

ningar endast försäkringens avkastning är skattepliktig. I samband med att den aktuella propositionen gavs godkände statsrådet ett uttalande om sin avsikt att före rambehandlingen 2013 utreda om bestämmelsen behöver ändras. De framförda synpunkterna kommer då att dryftas.

Utskottet har inte heller något att invända mot att lagen kompletteras med en bestämmelse om rätt till avdrag för premier för frivilliga försäkringar som idrottsutövare tecknar för pensions- och olycksfallsskydd.

Detaljmotivering

34 § 1 mom. Momentet innehåller särskilda bestämmelser om beskattning av utbetalning som

grundar sig på pensionsförsäkring och på långsiktigt sparavtal. I 1 mom. hänvisas bl.a. till 54 d § 5 mom. som nu avses bli upphävd. Utskottet föreslår att hänvisningen stryks. Den bestämmelse som föreslås ändras måste också nämnas i ingressen.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget med följande ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 54 d § 5 mom. sådan den lyder i lag 1741/2009,
ändras 34 b § 1 mom., 54 d § 2 mom. och 96 a § 1 mom.,
sådana de lyder, 34 b § 1 mom. och 54 § 2 mom. i lag 1741/2009 och 96 a § 1 mom. i lag 772/2004,
samt
fogas till 96 §, sådan den lyder i lagarna 772/2004, 1115/2005 och 1251/2009, ett nytt 6 mom. som följer:

34 b § (Ny)

Särskilda bestämmelser om beskattning av utbetalning som grundar sig på pensionsförsäkring och på långsiktigt sparavtal

Om pension som grundar sig på en försäkring eller utbetalning som grundar sig på ett långsiktigt sparavtal betalas under en kortare tid än 10 år, kortare tid än enligt 54 d § 4 mom. 1 punkten (*utesl.*) eller om pension betalas eller någon an-

nan utbetalning görs i strid med 54 d § 2 mom., räknas det utbetalda beloppet som kapitalinkomst förhöjt med 50 procent. Förhöjning påförs dock inte till den del den skattskyldige visar att premierna och inbetalningarna inte har avdragits vid beskattningen i Finland.

54 d, 96, 96 a §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 9 november 2012

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Pertti Hemmilä /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent
Sampsa Kataja /saml
Anneli Kiljunen /sd
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /saml
Jouko Skinnari /sd

Osmo Soininvaara /gröna
Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänst
Pia Viitanen /sd
Ville Vähämäki /saf
ers. Esko Kurvinen /saml
Mats Nylund /sv
Sirpa Paatero /sd
Antti Rantakangas /cent
Eero Reijonen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.